

DZIENNIK SUWAŁSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 81 = SUWAŁKI =

TELEFON Nr. 68
RACHUNEK CZEKOWY P. K. O. Nr 63677.

Co myśli Rząd o płacach rzesz pracujących

Wyniki niedzielnych obrad z przedstawicielami sfer robotniczych

WARSZAWA, 29.11. Konferencja pracy w prezydium Rady Ministrów skończyła się dziś o godzinie 4-ej nad ranem. Udział w konferencji, poza 90 przedstawicielami związków

pracowniczych, zarówno umysłowych jak i fizycznych wzięli ministrowie skarbu, przemysłu, rolnictwa, pracy, reform rolnych, komunikacji i sprawiedliwości pod przewodnictwem wicepremiera K. Bartla.

Posel Zarembo zakończył swój wykład odczytaniem 13 tez, jakie stawia świat pracy. W tezach z najważniejszych punktów jest żądanie powołania do życia „Izby pracy”, uruchomienie mnożnej dla pracowników i robotników państwowych i samorządowych, uregulowanie drożyzny lokakowej, obniżenie podatków pośrednich, a przedewszystkiem akcyzy od cukru, kontrola nad kartkami, zmniejszenie cen węgla, zamknięcie granicy dla wywozu zboża i pomoc w długoterminowym kredycie dla ruchu spółdzielczego, na inwestycje.

Następny referent położył nacisk w swych tezach, że Polsce potrzebny jest program rozsądnego interwencjonizmu państwowego, będącego jednak daleko zarówno

od socjalizmu jak i liberalizmu. Rząd winien uzyskać prawne pełnomocnictwa, umożliwiające mu silną ingerencję w życie gospodarcze. Taką ustawą z 2 listopada 1923 r. przyniosła w Niemczech dużo dobrego.

P. wicepremier Bartel w odpowiedzi na postulaty przedstawicieli związków pracowniczych odpowiedział: — Doskonale rozumiem ciężkie położenie klasy pracowniczej, rozumiem, iż płace pracowników fizycznych i intelektualnych są o wiele za niskie dla prowadzenia spokojnego zabezpieczonego życia, jednakże stwierdzam, iż wprowadzenie mnożnej zastoso-

wanej do wskaźnika drożyznianie go, jest niemożliwe ze względu na równowagę budżetową. Rząd, niestety, nie może wobec tego zgodzić się na utrzymanie zasady mnożnej.

Posel Rymer ostro wystąpił przeciwko kapitałowi i przemysłowi, twierdząc, że sfery te wy-

skują w sposób bezczelny każdą podwyżkę płac urzędniczych, podnosząc natychmiast ceny towarów na rynku.

Minister pracy i opieki społecznej p. Jurkiewicz zapewnił w imieniu Rządu, że Rząd zachowa wszelkie zdobycze socjalne wywalczone przez sfery robotnicze.

Minister skarbu p. Czechowicz w rzeczowym wywodzie potwierdził oświadczenie p. wicepremiera Bartla o niemożności wprowadzenia mnożnej.

Odpowiadając na wysunięty przez sfery pracownicze postulat, aby zwiększenie wydatków na pensje urzędnicze pokryć w drodze zwakoryzowania podatków bezpośrednich, p. minister Czechowicz oświadczył, że jest to niemożliwe ze względu na stan „gotówkowy” wyczerpanego społeczeństwa.

— Nasz wielki kapitał jest bezkapitał. Waloryzacji i ściągania podatku majątkowego żaden Rząd nie potrafi dokonać!!

Tramwaj terrorystów wjechał wśród strzałów w tłum berliński

BERLIN 29.11. W czasie wczorajszych manifestacji ulicznych republikańskiego związku Reichs-

hammerów wydarzył się wypadek, który opisał, że nie pociągnął za sobą katastrofy.

Przed tramwajem, na którym odbywało się spotkanie wielkich zgromadzeń, przejeżdżał w chwili wygłaszania przemówienia przez prezydenta Reichstagu Loebego wagon tramwajowy, z którego nagle w stronę zgromadzonych padło kilka strzałów rewolwerowych.

Powstała nieopisana panika. Policja i straż Reichsbamerów zatrzymała wagon, a wówczas okazało się, iż był on obsadzony przez grupę uzbrojonych w rewolwery i sztylety hitlerowców.

Policji z trudem tylko udało się odchronić prowokatorów

Rzym trzeszczy od dymisyj Dyktator przepędza dygnitarzy

PARYŻ 29.11. Dzienniki donoszą z Rzymu o dymisji gubernatora m. Rzymu, dwu wiceguber-

natorów i 10 edylów. Przyczyna dymisji nieznana.

Sześć żądań Francji w sprawie rozbrojenia Niemiec

PARYŻ, 29.11. „Echo de Paris” wymienia sześć warunków jakie stawia Francja w celu rozbrojenia Niemiec:

- 1) zniesienie fortec w Królewcu, Kistrzymiu i Głogowie,
- 2) zniesienie 240 dawnych koszar,
- 3) powiększenie milicji (polkii miejskiej) do 50.000 ludzi przy równoczesnym obniżeniu stanu policji państwowej do 100.000 ludzi,
- 4) zakaz używania przez Reichswehrę broni, zakazanych przez traktaty, jak gazy trujące, czołgi etc.,
- 5) wstrzymanie wywozu produktów przemysłowych, które mogłyby być zagranicą przerabiane na materiały wojenne,

Nieprędko jeszcze skończy się proces kom. Bartoszewicza

WARSZAWA, 29.11.

Sąd wojskowy bada w dalszym ciągu dokumenty w sprawie komandora Bartoszewicza. Proces przeciągnie się jeszcze, gdyż sąd zdecydował na prośbę oskarżonego powołać kilku świadków odwołowych.

— Sesja chorudamu, czyli zjazdu sołtysów mongolskich, dokonała wyborów nowego składu rządu mongolskiego. Obrano wyłącznie zwolenników ścisłego związku pomiędzy Mongołją a Rosją.

— Według oświadczeń prof. Parie z Instytutu wulkanologicznego, na Etnie, ma być w niedługim czasie wybudowana olbrzymia latarnia, która ma służyć komunikacji lotniczej na morzu Śródziemnym.

O 3% drożej Wzrost drożyzny w listopadzie

WARSZAWA, 29.11. Według prowizorycznego obliczenia, koszty utrzymania w listopadzie, w porównaniu z październikiem br., wzrosły w Warszawie około 3 proc. Zniżkowo kształtowały się w tym okresie jedynie ceny odzieży i węgla.

Wywiad z królową Marją rumuńską -- regentką

LONDYN 29.11. „Daily Mail” przynosi wywiad z królową Marją rumuńską, wracającą na okręcie „Berengaria” do Europy. Królowa podobno dała do zrozumienia, iż po powrocie do Rumunii będzie ogłoszona regentką.

Armja zdziczałych dzieci ciągnie przez stepy Rosji

MOSKWA 29.11. Z miast południowej Rosji nadchodzą alarmujące wieści o masowej wędrowności opuszczonych dzieci, które uciekają z północy przed zimą.

W samym tylko Baku na ulicach nocuje około 2 tysięcy bezdomnych, pół zdziczałych wyroszków.

Najpoważniejszy kandydat na dyrektora monopolów

WARSZAWA, 29.11.

Obsadzenie stanowiska dyrektora departamentu akcyz i monopolów, a co za tem idzie stabilizacja stosunków w tym ważnym dziale gospodarki państwowej — napotykała na różne zakulisowe trudności. Nareszcie jednak sprawa ta ma być ostatecznie załatwiona. Jako najpoważniejszego kandydata wymieniają p. Wójtowicza, naczelnika wydziału w warszawskiej Izbie skarbowej.

Dodać należy, że tymczasowo zastępczo funkcje dyrektora departamentu pełnił p. Leśniowski.

Pełny triumf Jeźdźców polskich W AMERYCE

4 pierwsze miejsca, 2 drugie, 3 trzecie i jedno czwarte

OKRYCI SŁAWĄ KAWALERZYŚCI 15-go grudnia staną na ziemi polskiej

NOWY JORK 29.11. Zawody hippiczne zakończone. W dziesięciu konkursach Polacy zdobyli cztery pierwsze nagrody, dwie drugie, trzy trzecie i jedno czwarte.

Drużyna polska zdobyła wspólny, wielki Puchar Narodów, por. Szosland prócz tego indywidualnie otrzymał mały srebrny puchar.

Jeźdźcy polscy wracają do kraju natychmiast.

Przyjazd do Warszawy nastąpi około 15-go grudnia.

Jak wynika z powyższej de-

peszy, ogólny bilans pobytu naszych kawalerzystów w Ameryce przedstawia się jeszcze lepiej, niż można było wnioskować z depeesz poprzednich.

Wyprawa amerykańska jeźdźców polskich należy tedy do najbardziej udanych występów międzynarodowych sportu polskiego.

Wedle wszelkich prawdopodobieństw, sukcesy trójki naszych kawalerzystów wywalczą im w punktacji ogólnej pierwsze miejsce przed Francją, Belgią i Włochami.

Czerwoną - białym barwami przybrywa jeszcze jeden laur zwycięstwa i triumfu, imię Polski zdobywa jeszcze raz uznanie i aplauz szerokiego świata.

600,000 górników staje już do pracy

LONDYN, 29.11. Podsumowane wyniki rokowań większości zagłębiów węglowych wskazują, że związki zawodowe zawarły z właścicielami kopalni umowy przeważnie na zasadzie 8-mio godzinowego dnia pracy.

Wobec tego przypuszczają, że liczba pracujących górników w pierwszych dniach bieżącego tygodnia dojdzie do 600 tysięcy.

Cesarz Japonji umierający

PARYŻ 29.11. Prasa donosi z Tokio, że według brzmienia oficjalnego biuletynu, cesarz Yoshihito znajduje się w agonji.

Cziczeryn w Londynie ma przyspieszyć rokowania handlowe

PARYŻ, 29.11. Korespondent londyński „Echo de Paris” donosi na zasadzie informacji czerpanych z dobrze poinformowanych kół, iż Cziczeryn przybędzie niebawem do Londynu, aby osobistą interwencją przyspieszyć zawarcie traktatu handlowego między Sowietami i Anglią.

— Na zasadzie ustawy o ochronie państwa został skazany b. jugosłowiański poseł komunistyczny, prof. Nowakowicz na 5 lat robót przymusowych.

Żydowska wystawa rolnicza W MOSKWIE

MOSKWA, 29.11. Z okazji zjazdu organizacji żydowskich, po-

pierających żydowską kolonizację rolną w Rosji, w Moskwie otwarto wystawę rolniczą żydowskiego.

Na protektora honorowego wystawy powołano prezesa białoruskiego centralnego komitetu wykonawczego Czerwiakowa.

Mussolini --- Władcą oceanów Włosi budują największe i najszybsze okręty

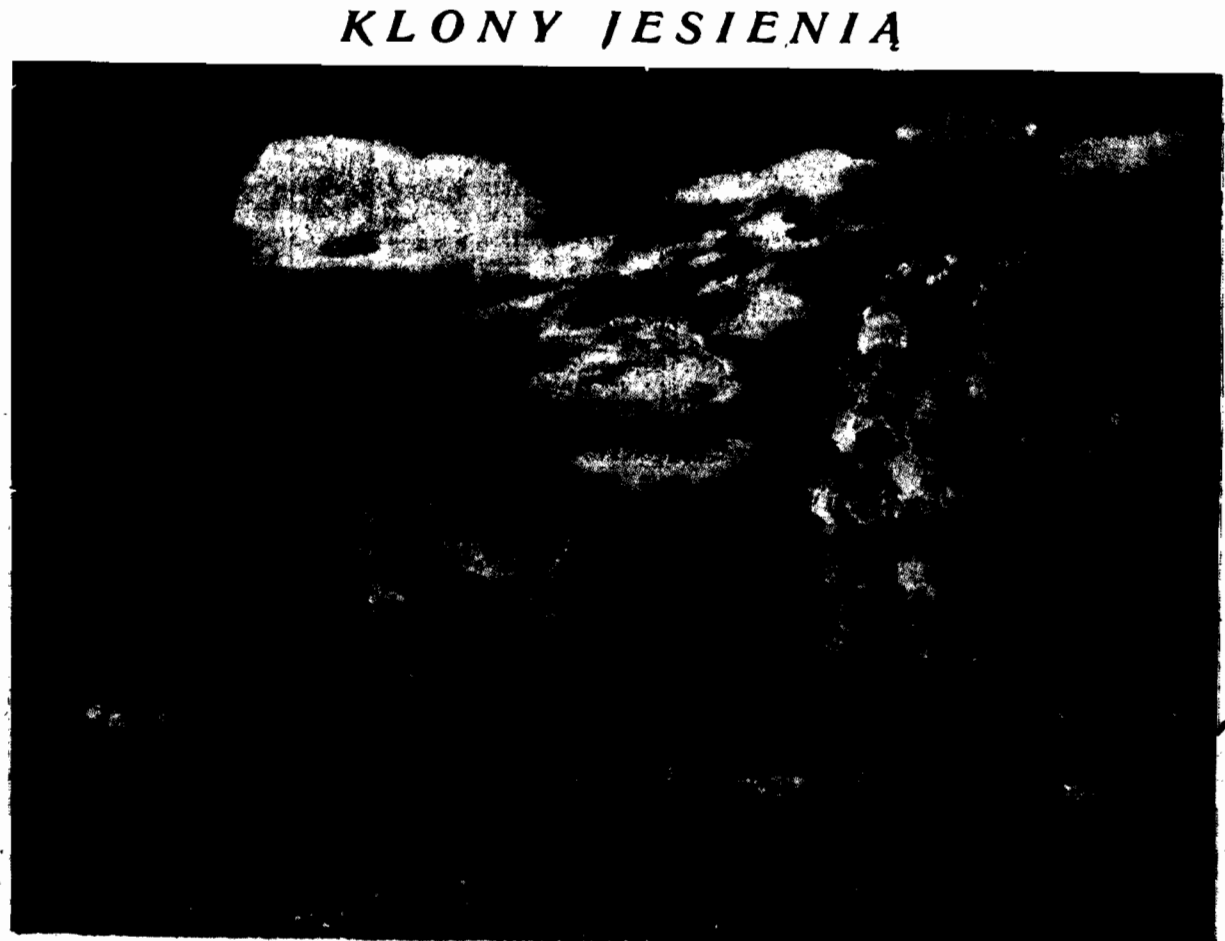
Przedstawicielowi „United Press” oznajmił Mussolini, że Włochy projektują budowę dwu okrętów pojemności od 35,000 do 40,000 ton, które wprowadzą przewrót w dotychczasowej komunikacji z Ameryką, będą mogły bowiem podróż z Genui do Nowego Jorku uskuteczyć w 5 dni z Cherbourga do Nowego Jorku w 4 dni, z Genui do Buenos Aires w 7 dni.

Na uwagę, że ta mowacja podkopie egzystencję dotychczas istniejących linii, dyktator odpowiedział:

— Tak! Muszą być one przygotowane na silną konkurencję. Nasze statki będą osiągały minimum drgań i będą mknęły po oceanie, jak strzały.

Szybkość ich będzie wynosić o 40 węzłów na godzinę więcej od najszybszych statków, dotychczas znanych.

— W miasteczku Aurillac we Francji, 18-letnia dziewczyna zabiła 60-letniego starca uderzając go kłobocznym hakiem w skroń. Powodem zabójstwa były nieporozumienia.

KLONY JESIENIA

Mal. Stanisław Łukowski

Ze zbiorów F. Richlinga

Wzrost Nocy Listopadowej

Za lat 6 Polska obchodziłby...

Pol walczy o zmianę programu i... Koszul

KRAKÓW 29.11. Zapowiedziane...

O g. 11 rozpoczął się w sali „Sokoła”...

pochochu, a znalazłszy się w pobliżu...

o obronie ustroju republikańskiego i parlamentaryzmu.

Wszystkie kasy skarbowe zastawiono...

złomianiskich papierów kredytowych

Dmowski „należy” do Polski, nie do jednego stronnictwa

Sensacyjna oświadczenie Zw. L.-Nar. o politycznym skonsolidowaniu narodu

WARSZAWA, 29.11. Władze zwierzchnie Związku...

rały pos. Wierczak. Po szczegółowej dyskusji...

Koła polityczne tłumaczą komunikat...

Podwyżka płac nauczycielskich OD 1-go STYCZNIA

Radosna wiadomość! Głodowe pensje nauczycieli...

Z inicjatywą taką wystąpił p. wicepremier Bartel...

Fenigi na szmelc Z dawnego bilonu

Dawny bilon metalowy, pochodzący z okresu przed wprowadzeniem złotej...

państwowej, kiedy jednak stwierdzono, że do bicia monet...

Sowiety przewożą przez Polskę popioły Krassina

BERLIN 29.11. — Tel. wł. — Wczoraj w nocy przybyła do Berlina...

Pociąg berliński z urną przybył do Warszawy...

GIEŁDA WARSZAWA, 29.11.

Rynek walutowy prywatny zalega nadal ciszą. Drobne transakcje...

Partijnictwo niepewne dnia ani godziny szamoce się w potrzasku przewrotu majowego

(Waż. Wypadki majowe i ich następstwa...

z produkcją rolną kraju, wydało się p. Witosowi...

KUPCY GDAŃSCY i BERLIŃSCY wykupią drzewo polskie

I wywożą je do granicznych tartaków i fabryk

Co czytano na murach Warszawy 96 LAT TEMU

Oto podobizna atyśka, który przed 96 laty ogłosił...

BUSOLA GOSPODARCZA POLSKI wskazuje kierunek pomyslny

OSTATNIE tygodnie przyniosły poprawę pogorszenia koniunktury...

NIECH ŻYJE OJCZYZNA! Dyktator CZŁOPIEKŁ Warszawa dnia 6 Grudnia 1930 r.

POZIOMI 29.11. Ostatni... Ceny produktów rolnych...

RAFAEL ZA TRZY RUBLE

Skandal w muzeum w Moskwie

W składach muzeum historycznego w Moskwie od dłuższego czasu stały skrzynie z obrazami, umieszczonymi tam prowizorycznie podczas zamętu rewolucyjnego. Za wartość skrzyń nigdy nie była szacowana. Nareszcie przed dwoma laty dyrektor muzeum kazal odbić palety i poddać je w bardzo powolnym tempie do głównego zarządu muzeów nadmienić, że zawierały one bezwartościowe ru-

piecie". Ponieważ skrzynie były mu potrzebne na inny użytek, zarządzono sprzedaż „rupiec”. Oryginały Rafaela sprzedawano w cenie od 3 do 30 rubli; dzieła pierwszorzędnych mistrzów rosyjskich można było nabyć za 5 kopiejek. Stwierdzono fakt, że dyrektor przed rozprzedażą wezwał ogromną komisję, złożoną z wybitnych ekspertów, artystów malarzy, antykwaryjczy i t. p., która oceniła zbiory.

Radio za kulisami

W tym samym słynnym zespole Zdzisława Fajki jest także artystka, która grała z niego nawet podczas antyfonów.

CUDOWNY UZDROWICIEL 7,000 CHORYCH

oskarżony o znachorstwo i szarlatanerię

Wiedeńskie wiedeńskim odpowiednio zezwolenie leczenia. Wiedeński szlachetny starzec Józef Eli, który zamieszkuje się on w domu przy ulicy w swoim mieszkaniu 2100 gatunków różnych ziół. Takiego zbioru nie ma żadna najbogatsza apteka. O każdej trawie umiał opowiedzieć cudowny lekarz tyle zaskakujących historii, że wywoływał zdumienie rzeczoznawców powołanych na rozprawie. Paragraf jest jednak obywatelny. Znakomitego lekarza skazano na 3 dni aresztu.

Stary Eli wyleczył około 1000 nazwisk lekarzy, którzy byli jego pacjentami. Dziewięćdziesięcioletni starzec posiadał u siebie na składzie 2100 gatunków różnych ziół. Takiego zbioru nie ma żadna najbogatsza apteka. O każdej trawie umiał opowiedzieć cudowny lekarz tyle zaskakujących historii, że wywoływał zdumienie rzeczoznawców powołanych na rozprawie. Paragraf jest jednak obywatelny. Znakomitego lekarza skazano na 3 dni aresztu.

Katastrofa lotnicza na manewrach armji fińskiej

4 lotników zabitych

W N. TOKS, 28. 11. — Tel. Moskwa. W katastrofie na manewrach armji fińskiej zginęli dwa sa-

moloty. 4 lotników poniosło śmierć na miejscu.

36-piętrowy drapacz nieba

W Nowym Jorku jedno z towarzyszących filmowych szkieletów otrzymał 36-piętrowy drapacz nieba. Znajduje się w nim teatr filmowy o 4.600 miejscach siedzących, oprócz tego otrzymał hale i t. p. „sala narodów” z malarzami i rzeźbiarzami, salami koncertowymi, biblioteką, a także salą dla muzyki.

POGRZEB W KRAJU MAGÓW I ASTROLOGÓW

Król Annamu w rok po śmierci spoczął w trzypiętrowym mauzoleum

Dnia 6 listopada ubiegłego roku zmarł król Annamu Dai Hianh Hoang de Kiai Dinh, a dopiero przed kilku dniami odbył się jego pogrzeb. Ciało królewskie umyte i zabalsamowane spoczywało na macie w sali tronowej, albowiem astrologowie wytykali odpowiedniej konstelacji gwiazd, która pozwalała na grzebanie zwłok królewskich. Tymczasem budowano mauzoleum dla nieboszczyka. W lesie wzniesiono trzypiętrową budowlę w kształcie piramidy, na najwyższym piętrze u-

mieszczono posąg królewski suto wylaczany, a parter przeznaczono na miejsce wiecznego spoczynku dla nieboszczyka. Wejścia do grobowca strzeże odiany z brzozy smok i tygrys, zwierzęta mające symboliczne znaczenie w czarnej magii. Obrzęd pogrzebowy trwał dni dziesięć. Korowód pogrzebowy posuwał się z pałacu królewskiego do mauzoleum, odległego o 14 kilometrów, przez dwa dni. Po pogrzebie króla nastąpił wjazd triumfalny jego następcy do stolicy.

WSPOMNIENIE

Jak perły, na nic pamięci
Nizam wspomnienia...
Jedno z nich serce wiało noc,
Krew rozplamiła.

Pamiętam różę z twej głowy
W meł butonierce:
Dalaś mi kwiatek różowy, —
Wzielaś zaś serce...

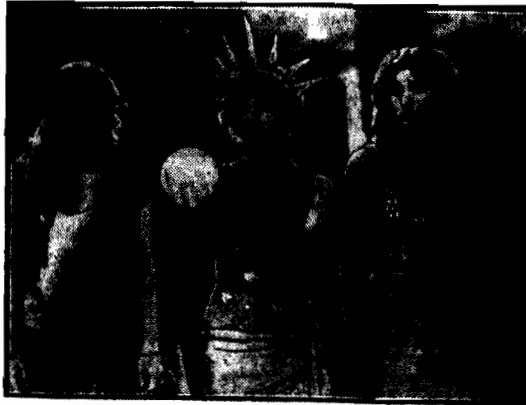
Serce przebite scyzorykiem

Tragiczna zabawa paryżanki mimowolnej zabójczyni przyjaciela

Pan Jan Bonnen, lat 49, właściciel baru na Montmartrze w Paryżu, jadł śniadanie w towarzystwie swej przyjaciółki, która bawiła się świeżo kupionym scyzorykiem, krając nim chleb. — Zależę się, żebyś mnie nim nie trafiła, — rzekł śmiejąc się p. Bonnen. Młoda kobieta, żartując, zamierzyła się na restauratora i z rozmachu ugodziła go w pierś w okolicy serca. Przerażona wyrwała scyzo-

ryk z rany, z której buchnęła fala krwi. Podczas, gdy obecna przy tym wypadku rodzina zajęła się ratowaniem rannego, mimowolna morderczyni udała się do komisariatu i opowiedziała przebieg fatalnego zdarzenia. Pan Bonnen zdążył jeszcze przed śmiercią stwierdzić jej niewinność. Niemniej aresztowano ją i będzie odpowiadała sądowo za zabicie człowieka przez nieuwagę.

Symbole filmowe

W nowym obrazie Paramountu trzy piękne kobiety symbolizują Francję, Amerykę i Anglię.

Dom Hindenburga w Poznaniu jako... muzeum pamiątek niemieckich

BERLIN, 28. 11. Na agromłodzieńcu Ostbunda prezydent Tylly odwiedził, iż czyniono starania, aby dom, w którym urodził się Hindenburg w Rominten, sta-

Podziwiony stał Świętokrzycy z chwytaniem kocięta

na oknie parterowego domku w Paryżu

Pani Chanoinc, zajmująca mieszkanie na parterze w jednym z domów Paryża, otwierając rano okiennice, zauważyła jakąś paczkę dużych rozmiarów we framu-dze okna.

Pani Chanoinc była niewiastą ostrożną i choć ciekawość ją pętkła, odniosła podejrzaną paczkę do komisariatu, gdzie ją otwarto i znaleziono w niej naczynia kościelne i złote serce „ex voto”, a w niem kartkę z napisem: „Dziękuję Sercu Jezusa i Marii za opiekę nad naszą dzieckiem Najświętszą Panną z Longpont, daj mu zdrowie i dobrego męża jego siostrze”.

Ta kartka nasunęła przypuszczenie, że skarb w ten tajemniczy sposób odzyskany, pochodził z kradzieży, dokonanej kiedyś w kościele w Longpont. Co skłoniło złoczyńców do podrzucenia skarbu — niewiadomo. Ślady śledzenia na naczyniach dowiodły, że usiłowano je sprzedać i w tym celu brano próbę metalu.

Murzyńska primadonna

Do Paryża przybyła tancerka oryginalna murzyńska afrykańska, która swymi oryginalnymi produkcjami zachwycała stolicę Francji. Jej tańce bowiem są nierzadziej pierwotne, jakby naśladowane prymitywne rysunki ludzi dzikich. Józefina Baker naśladuje w rytmicznych formach ruchu dzikich zwierząt. W tym stylu właśnie wykonuje ona „tańca strusia”.

„Epokowe” wydarzenie

Urzędowe pismo sowieckie skonfliktowane przez czczewiczankę

Z Moskwy donoszą: W tych dniach zdarzył się tu pierwszy w dziejach Rosji sowieckiej wypadek konfiskaty pisma urzędowego — G.U.P. skonfliktowało ostatnie wydanie sowieckiego urzędowego pisma literackiego „Nowyj Mir”, redagowanego przez komisarza ludowego oświaty Łunaczarskiego.

Powodem konfiskaty było zamieszczenie utworu niejakiego Pilińska „Opowieść o księżycu”. W opowieści tej streszczał Piliński okoliczności, które towarzyszyły otruciu byłego prezesa rewolucyjnej rady wojennej Frunzego.

Komunistyczne „zaplewały”

Nowe sowieckie przepisy sportowe

Z Moskwy donoszą do Rus-spressu: Centrala sowieckich związków sportowych wydała rozporządzenie, nakazujące wszystkim sowieckim drużynom sportowym, biorącym udział w zawodach publicznych, odśpiewanie „międzynarodówki” przed rozpoczęciem zawodów.

Nakaz ten stosuje się również do występów sowieckich drużyn sportowych poza granicami Rosji. Rozporządzenie wzmiankuje, że w tych wypadkach, kiedy odśpiewanie „międzynarodówki” z tych lub innych powodów nie mogłoby się odbyć należy udział w zawodach zaniechać.

Baletnice na lodzie

Za jaką działalność został rozwiązany Sejmik Sokolski.

Jak wiemy Sejmik i Wydział Powiatowy w Sokółce zostały rozwiązane przez p. ministra Spraw Wewnętrznych. Poniżej zamieszczamy motyw, jakimi władze centralne kierowały się. Są one zajmujące jako charakterystyka działalności jednego z naszych kulejących samorządów:

1) Sejmik i Wydział Powiatowy zaniedbywał niektóre działy gospodarki komunalnej, k. remi obowiązany był przedsięwzięciem się zajęć, jak budowa i naprawa zniszczonych dróg, a zwłaszcza mostów w zaparciu szpitala w potrzebie inwentarz, natomiast wykazał rozrzutność w przedsięwzięciach, które należało przesuwać na dalszy plan działania i w ogóle zaniedbać.

2) Wydział Powiatowy nie najął z zwołania władzy nadzorczej, przewidzianego w p. 6 art. 47 dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 13, poz. 141) lokował w ciągu r. 1922—23 swoje kapitały w spółdzielni rolniczo-handlowej „Rolnik”, a w marcu 1923 r. ulokował 25 m. i pół m. marek, również bez zezwolenia władzy nadzorczej, w agenturze Banku dla Handlu i Przemysłu.

3) Z budżetowego powiatowemu Związkowi Komunalnemu z koncepcji roku 1922 i w pierwszym półroczu 1923 tytułem pomocy państwowej na budowę szkoły w Niemiśle zasilku w kwotę 225 000 000 mk. i pozostała w kw. 100 000 mk. Wydział Powiatowy kwotę 45 000 000 mk. zamiasz na budowę szkoły w r. 1923 na bieżące wydatki samorządowe.

Nieprawnie od tego Wydział Powiatowy prowadził budowę wymienionej szkoły opieszale, co spowodowało straty finansowe, z powodu ustawicznego spadku marki i wzrostu cen robocizny.

Później Wydział Powiatowy podjął przed rokiem z kasowni gminy Korcyńsk, około 2000 zł, które zmarła otrzymała z Ministerstwa Wychow. i Religij.

nych i Oświecenia Publicznego na budowę szkoły w Ostrej Górze, jednak do budowy tej nie przystąpił, wskutek czego rada gmina uchwała z dnia 11.VII.1926 r. zgłosiła skargę na Wydział Powiatowy, za przestrzywanie bezcelowe sum podjętych na budowę szkoły.

4) Wskutek zamagazynowania s wiosną 1923 r. w nieodpowiednim składzie około 900 beczek cementu, kupionego przez Wydział Powiatowy na budowę mostu, znaczna część cementu uległa zepsuceniu, spowodowało duże straty dla powiatowego Związku Komunalnego.

5) Wydział Powiatowy zaniedbał przeprowadzenie porządkowych lustracji urzędów gminnych, co wpłynęło ujemnie na sprawność administracji gminnej, a nadto wytworzyło podłoże do licznych nadużyć pieniężnych, dokonanych przez pracowników gminnych w gminach Dąbrowa, Nowy Dwór, Sokolany, Czarna Wieś, Odelsk i Sida.

6) W biurze Wydziału Powiatowego organizacja pracy jest wadliwa, rachunkowość i kasowość zaniedbana i chaotyczna. Nie prowadzono bez dokumentów i wylczenia się z poprzednich zaliczek. Niesciągnięte zaległości podatkowe przez kręcącą z górą 400 000 zł.

Nieprawyłości powyższe ze strony Wydziału Powiatowego wskazywają na niewykonanie odpowiednich kontroli nad czynnościami tegoż Wydziału przez Sejmik Powiatowy, do której to kontroli w myśl art. 16 dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej z dnia 4-go lutego 1919 r. (Dz. P. P. Nr. 13 poz. 141) Sejmik Powiatowy jest powołany i obowiązany.

Energiczne posunięcie władz centralnych rozwiąże ręce Starości Sokolskiemu i da mu możliwość uporządkowania gospodarki w powiecie i doprowadzenia w atmosferze ładu i spokoju do nowych wyborów.

Z Litwy.

Minister Oświaty prof. Czeplinski o szkolnictwie polskim.

Minister Oświaty prof. Czeplinski ogłosił na łamach „Litwy” wywiad, w którym oświadczył szereg kwestii w zakresie rolnictwa i oświaty, poruszonych w interpelacji chrześcijańskich i narodowców.

O szkolnictwie polskim p. Minister Oświaty wyraził się w sposób następujący: „Wreszcie cała polonizacja Litwy, co mi się również zdarza.

Przy przejmowaniu przerwem Ministerstwa funkcjonowały 24 szkoły polskie (49 kompletów), utrzymywane na koszt rządu, i 2 utrzymywane przez organizację prywatną (8 kompletów). Po przyjęciu przez zemie Ministerstwa Oświaty założono 57 polskich szkół (79 kompletów). Wszystkie te szkoły są zatwierdzone z tym warunkiem, że utrzymanie ich wezmą na siebie prywatne polskie organizacje. O tem więc,

aby szkoły te były całym swym ciężarem na Litwinów, nie może być mowy, ponieważ na utrzymanie szkół polskich będzie wyasygnowany ten sam procent, jaki był dotychczas asygnowany i który odpowiada procentowi ludności polskiej w Litwie.

Zezwalając na zakładanie szkół polskich, nigdy nie wykręceno przeciwko prawu, § 5 i 6, ustawy o szkołach początkowych, przewidującemu wyraźnie normę uczniów i mieszkańców dla jednej szkoły, pozwalając Minist. prawo zakładać szkoły i dla mniejszych norm, § 45 zaś śpiany ustawy o szkołach początkowych, przewiduje, czego się mają przyтрымуwać założyciele i opiekunowie szkół.

Ministerstwo Oświaty ściśle przestrzega zasad zawartych w tych paragrafach.

Z towarzystwa miłośników sceny „Litnia”.

„Litnia”, która dla rozmaitych powodów, prawie że zanikła, odżywa znowu.

Wszystkim, którzy interesują się tym, że w ostatku, dnia 2 grudnia o godz. 7³⁰ w sali Re-sursy Obywatelskiej odbędzie się zebranie „Litni”, która wspania swoją działalność.

Wszystkim, którzy interesują się przysiają działalnością „Litni” podaje się do wiadomości, że zebranie nie jest wyłącznie dla członków, a również mił są widzami sympaty, a jeszcze milej ci, którzy wezmą udział w życiu „Litni”, zapisując się na jej członków.

talenta, niech nie zapominają o tym, że w ostatku, dnia 2 grudnia o godz. 7³⁰ w sali Re-sursy Obywatelskiej odbędzie się zebranie „Litni”, która wspania swoją działalność.

Wszystkim, którzy interesują się przysiają działalnością „Litni” podaje się do wiadomości, że zebranie nie jest wyłącznie dla członków, a również mił są widzami sympaty, a jeszcze milej ci, którzy wezmą udział w życiu „Litni”, zapisując się na jej członków.

Sprostowanie.

W Nr 265 z dnia 28/bm. „Dziennika Suwalskiego” w kronice policyjnej zaszła pomyłka. Protokół za sakończenie spokoju publicznego został sporządzony na Stanisława Kowalewskiego, a nie Kowalskiego, jak myślało zostało podane.

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P.K. U. Suwałki na imię Zygmunta Kozłowskiego, zamieszkałego w ws. Plociczno, gm. Huta. 2-3

Korespondencja z Sejn.

Przedstawienie amatorskie, urządzone przez Stowarzyszenie młodzieży.

Dnia 21 listopada miejscowe stowarzyszenie młodzieży przyniosło nam miłą niespodziankę w postaci przedstawienia amatorskiego. Odegrano dwie dwuaktówki: „Janek Doktorom” — Kolodzieja i „Adam i Ewa” — przekład z francuskiego przez Jankowskiego. Pomimo, iż gra wszystkich amatorów była dobrą, jednak muszę wyroznić z pośród grających w jej sztuce druha Kaszkiela, jego partnerkę druhenę Chmielewską i Rogucką, oraz w II sztuce druhenę Lenkiewiczównę i druha Czenkiewiczza. Gra ich była bez zarzutu. Odrazu widać wprawna ręką kierownika Stowarzyszenia. Patron młodzie-

ży ks. Dziekan Astasiewicz, ten niezgłodzony kapłan pomimo dużej pracy parafialnej, znajduje czas dla pracy w stowarzyszeniu. Nie ogląda się za nikim. Toć prowadzono pracę w Stowarzyszeniu młodzieży przedtem, lecz trudno było dojrzeć wyników tej pracy. Dopiero ks. Astasiewicz ożywił to stowarzyszenie. Możemy śmiało patrzeć w przyszłość. Jeżeli tak dalej pójdzie, to młodzieży nasza nie zawiedzie pokładanych nadziei. Niech mi wolno będzie na tem miejscu złożyć patronowi młodzieży staropolskie „Szcześć Boże”.

Obrcny.

Samochód - Karetka

DO WYNAJĘCIA

na bliższe i dalsze wyjazdy

ul. Kościuszk. 78 tel. 95.

10-15.

Wytwórnia Obuwia ANTONIEGO SAMITOWSKIEGO

ul. Kościuszk. 52.

Przyjmuje obstalunki z materiałów powierzonych i własnych dla osób cywilnych i wojskowych.

CENY PRZYSTĘPNE.

4-7.

MAGAZYN

Ubiorów męskich damskich i dziecennych

ORAZ

ZAKŁAD KRAWIECKI

Bolesława Karwola

w Suwałkach ul. Konopnickiej Nr. 15.

Posiada: Duży wybór materiałów lokciowych, krajowych i zagranicznych, oraz towarów galanterijnych.

Wykonują: Wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące dla P. p. Cywilnych, wojskowych i Księży, oraz wierzchnie okrycie dla Pań z własnych i powierzonych materiałów.

Krój wykwinny i wystudjowany według najnowszych mód.

Robota nader solidna i Sumienna. Ceny umiarkowane.

Na ządanie obstalunek wykonywa się w przeciągu 24 godzin.

4-7

Uwadze matek!

Dwutygodnik „Dziecko i Matka”.

Mag. i Kółka przedstawi przedmiotem z przedmiotem dziecka na względzie, pragnę zwrócić uwagę matki i jej społeczeństwa i w ten sposób wydać dwutygodnik pod tytułem „Dziecko i Matka”, który zżeniem moim, powinnam się znaleźć w każdym domu rodzinnym, troszczącym się o sumienne i moralne wychowanie dzieci.

Większość matek jest nieprzygotowana zupełnie do pełnienia swych trudnych i bardzo różnorodnych obowiązków, które rozciągnęły wobec swej ukochanej dzieciny, gdyż tej wiedzy, której i może najpróżniejszej nauki, jaką jest wychowanie dziecka, nie posiadały ani w szkole, ani w gimnazjum, ani wyższym zakładach naukowych. Często spotykałam i spotykam matki, które nad słęczkami dzieciątka swego stoja najzupełniej bezradne, które nie wiedzą w jaki sposób mają dziecko unieść na ręce, jak je kapać, spowijać, ubierać.

Jeż razy młoda matka popłnia w pielęgnowaniu i wychowaniu dziecka karygodne błędy, za które nieraz pokutuje sama, lub co gorsze pokutuje dziecko.

Jak często, posiadając umiejętność i świadomość metod postępowania z dzieckiem, mogłaby każda matka zakorzenioną w dziecku złą cechą charakteru w samym jej zaczątku opatować i wykorzenić.

Pismo „Dziecko i Matka” każdej matce ułatwi poznanie jej własnego dziecka, otwoczy jej oczy na cały wielki świat małego człowieka, odjednie każdej matce cząstkę ciężaru, jakim jest troska o dobre wychowanie dziecka, będzie stałym pomocnikiem dozorcy we wszystkich sprawach z wychowaniem i zdrowiem dziecka związanych.

Dlategoż też to pismo gorąco polecam wszystkim matkom małych matek pacjentów, podając jednocześnie do wiadomości, iż prenumerata jego półroczna wynosi zaledwie 5 zł wydatki i administracja mieści się w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 99.

Dr. Krippendorf.

Zjazd Rolniczy Litewski.

Dnia 23 i 24 b. m. obradował w sali św. Mikołaja zjazd właścicieli litewskich z powiatów: Brasławskiego, Święciańskiego, Wileńskiego-Trockiego, Iadzkiego i Grodzkiego. Suwalskiego i Sejneńskiego. Pomimo wszelkich starań, czynionych przez organizatorów zjazdu, by był on jak najliczniejszy, jak można było przewidzieć przybyło na niego zaledwie około 100 osób. Razem z gośćmi (organizatorami i litwinami z Wilna) obecnymi na sali było około 140 osób.

Rozpatrywano sprawy wyłącznie gospodarcze i ekonomiczne. Organizatorowie zjazdu chcieli co prawda poruszyć sprawę rzekomego prześladowania szkolnictwa litewskiego, lecz sami właściciele zaprotestowali wykrzykując „mogą bus politykus” (dosc polityki).

Wobec stwierdzenia, iż rolnicy litewscy nie są zorganizowani, postanowiono utworzyć w Wilnie Centralne litewskie Towarzystwo Rolnicze, którego zadaniem będzie organizowanie kółek rolniczych na prowincji w województwie Wileńskim i Białoostockim. Następnie uchwalono utworzyć w Wilnie litewski bank ludowy z filjami na pro-

wincji.

Na wniosek ks. Malukiewiczicza uchwalono w pierwszym rzędzie organizować drobne kasy kredytowe, gdyż rząd polski, jak podkreślił wnioskodawca, bez względu na jakiej narodowości kasy takiej należałoby udzielać im swych subsydjów. Tak istniejąca w Trokach litewska kasa kredytowa często otrzymuje od rządu polskiego subsydja.

Dla opracowania statutu przysłał Towarzystwa Rolniczego i Banku, oraz zalegalizowania tego statutu, wybrano komisję organizacyjną w składzie 7 osób. Jak stwierdzono we wspomnianych 3 województwach oczu-wa się brak litewskich szkół zawodowych. Aby zaradzić temu, postanowiono rozpoznać akcję za organizowaniem szkół rolniczych, przemysłowych i rzemieślniczych. Dalej uchwalono popierać jaknajszerszej kooperację.

W końcu zjazdu uchwalono upowazić d-ra Olsejkę do słożenia 4-rowsi Basanowiczowi gratulacji z powodu 76-letniej rocznicy jego urodzin. Obradami przewodniczył Gajgalas z powiatu Święciańskiego.

Od Administracji

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Suwalskiego” uprzejmie prosimy P. P. Prenumeratorów o wpłacanie z wczasu prenumeraty na m-c grudnia.

P. P. prenumeratory zamiejscowi wpłacać mogą należność za pośrednictwem P. K. O. na nasze konto 63077.

WILEŃSKI KUŚNIERZ

w Suwałkach przy ul. Jatkowej № 32.

Przyjmuje różne obstalunki na wyrób:

PALT KARAKUŁOWYCH i FOKOWYCH

ORAZ RÓŻNE WYROBY FUTRZANE:

KOŁNIERZE, MUFIKI i t. d.

Z poważaniem
S. FIN.

8-20

Generalną Reprezentację.

Pierwszorządny artykuł codziennej potrzeby oddamy na województwo tamtejsze solidnej osobie lub firmie.

Warunki: zdolności organizacyjne i odpowiedni kapitał do przyjęcia składnioty hurtownej.

St. Wika & S-ka
Właśc.
Jan Mroczka
WYTWRONIA CHEMICZNA
Bydgoszcz, ul. Bernadyńska 10

2-2.

Czy jesteś już członkiem Ligi Obrony Powietrznej Państwa?

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową zł 4 gr 50. Cena ogłoszeń, tylko na 4-ej stronie, 25 groszy za wiersz milimetrowy 1-o napisów, drobno 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 50 procent drożej.

Redakcja czynna od 11-0j do 1-0j i od 4-0j do 6-0j. Telefon Redakcji Administracji 68.